

Vlaswinkel: 'Kansen voor verbeteren celwandverteerbaarheid'

Zetmeel, celwandverteerbaarheid en VEM. Om de voederwaarde van snijmaïs te beoordelen zijn dat de drie belangrijkste kengetallen. Is er nog ruimte voor verbetering? Maïsveredelaar Louis Vlaswinkel van Advanta geeft uitleg over waar nog verbeterpunten liggen.

Voederwaarde, steeds vaker komt de term ter sprake bij de teelt van maïs. Met de stijging van de melkproductie wordt het belang van een goede voederwaarde steeds groter. 'We willen ruwvoer telen met krachtvoereigenschappen, zodat veehouders een deel van hun krachtvoer kunnen vervangen door maïs', vertelt Louis Vlaswinkel. Hij is maïsveredelaar bij Advanta Seeds BV, het Zeeuwse bedrijf dat er in slaagde in 2002 en 2003 zeven nieuwe rassen ingeschreven te krijgen op de Nederlandse rassenlijst.

Wat voor criteria Advanta hanteert bij het kweken van nieuwe rassen? Een goede opbrengst en een ruime voldoende voor de landbouwkundige eigenschappen zijn belangrijke eisen aan een nieuw ras, maar mooie cijfers voor voederwaarde ziet Vlaswinkel als belangrijkste criterium. 'VEM, zetmeel en celwandverteerbaarheid. Dat

is een gouden formule waar je maïsrasen aan moeten voldoen.'

Niet altijd is maïsvoederwaarde in Nederland een hot item geweest. Begin jaren zeventig was vooral de verse opbrengst van belang; vanaf eind jaren zeventig telde ook de drogestofopbrengst mee. Pas in 1986 ging de verteerbaarheid, gemeten in VEM, een rol spelen. 'Pas in 1994 waren we met de verteerbaarheid weer terug op het niveau van 1970. Met de nieuwste rassen zitten we daar inmiddels zo'n 5 procent boven.'

Bestendig en onbestendig

Maïs teel je voor zetmeel, vindt Vlaswinkel. 'Gemeten in droge stof bestaat bijna veertig procent van de maïs uit zetmeel. Ongeveer 95 procent daarvan is verteerbaar', doceert de maïsveredelaar. Zetmeel bevindt zich uitsluitend in de kolf. Bij de celwanden — na zetmeel de belangrijkste

energieleverancier van maïs — is dat anders. Met name de stengels en de bladeren leveren celwanden. De verteerbaarheid daarvan ligt een stuk lager dan bij zetmeel. 'Gemiddeld ligt de verteerbaarheid van celwanden rond de 52 procent', weet Vlaswinkel.

Kunnen kwekers de verteerbaarheid van snijmaïs nog verhogen? Voor VEM is dat best lastig, erkent Vlaswinkel. Het ras met de laagste VEM per kg ds gehele plant zit op 97, de hoogste op 103. 'De componenten geven meer verschillen dan de VEM zelf. Het ene ras haalt meer energie uit zetmeel, het andere ras haalt meer uit celwandverteerbaarheid.'

Verhogen van het zetmeelgehalte is ook niet gemakkelijk, denkt Vlaswinkel. Meer perspectief ziet de kweker in het nader onderzoeken van de kwaliteit van zetmeel. 'Kunnen we die beïnvloeden? Hoe zit het met de verhouding bestendig-onbestendig zetmeel en de verhouding amylose-amylopectine en wat is gewenst?'

Ook op het gebied van celwandverteerbaarheid zijn er volgens Vlaswinkel nog kansen. 'Tussen rassen zie je op dat punt significante verschillen. De celwandverteerbaarheid loopt uiteen van 48 tot 56 procent.'

Waar kan een veehouder het beste naar kijken als hij een ras kiest? In de meeste gevallen is het streven naar een zo hoog mogelijk zetmeelgehalte en een hoge celwandverteerbaarheid aan te raden, vindt Vlaswinkel. 'Alleen veehouders met een heel hoog maïsaandeel in het rantsoen, meer dan zestig procent, hoeven niet voor een maximaal zetmeelgehalte te gaan, maar die groep is niet zo heel groot.' Een hoge celwandverteerbaarheid is voor elke veehouder interessant. 'Bij een hoge celwandverteerbaarheid haalt een koe zo 50 tot 60 VEM meer uit 1 kg droge stof. Per kg droge stof ruwvoer produceer je dan meer melk en minder mest. Dat is toch mooi meegenomen?'

Inge van Drie

Cijfers voor voederwaarde belangrijkste volgens Advanta

De 'gouden formule'